

UDENRIGSMINISTERIET

Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget

Dato

22. maj 2025

Bilag

1

Sag

25/19148

Enhed

SIKPOL/INTJUR

**FOU B 173 – endeligt svar på spørgsmål 10 fra Theresa Scavenius
stillet den 29. april 2025 til udenrigsministeren.**

Spørgsmål

Vil ministeren yde teknisk bistand til at udarbejde et ændringsforslag, der indskriver i beslutningsforslaget, at Folketinget inddrages for at tage stilling til en fortsættelse eller mulig opsigelse eller begrænsning af forsvarssamarbejdet i tilfælde af, at Danmark eller USA indgår i en krigssituation?

Svar

Udenrigsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til udarbejdelsen af et ændringsforslag, hvorefter Folketinget vil skulle inddrages for at tage stilling til en fortsættelse eller mulig opsigelse eller begrænsning af forsvarssamarbejdet i tilfælde af, at Danmark indgår i en væbnet konflikt mod USA.

Europa og Danmark står i den mest alvorlige sikkerhedspolitiske situation i årtier, og forsvarssamarbejdsaftalen bidrager til at styrke NATOs kollektive forsvar og afskrækkelse i vores nærområde. Regeringen har ikke et ønske om at drosle ned for samarbejdet med USA, som fortsat er garanten for Danmarks og Europas sikkerhed.

Det siger sig selv, at hvis USA udløser en væbnet konflikt med Danmark, vil Danmark være berettiget til at bringe forsvarssamarbejdsaftalen til ophør. For så vidt angår de nærmere folkeretlige rammer for traktatens ophør og suspension som følge af ugyldighed, misligholdelse, umulighed eller fundamentalt ændrede forhold, henvises til min tidligere besvarelse af 10. april 2025 af spørgsmål nr. 1 til B 173.

Det bemærkes, at regeringens kompetence til at handle på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender efter grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., er et regeringsprærogativ. Gennemførelse af en række udenrigspolitiske dispositioner

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2, 1448 København K Tlf.: +45 3392 0000 Fax: +45 32 54 05 33

E-mail: um@um.dk Web: [UM.dk](http://um.dk)

kræver dog Folketingets forudgående samtykke, jf. grundlovens § 19, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2. Det forhold, at grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., er et regeringsprærogativ indebærer bl.a., at lovgivning mv., der pålægger regeringen at foretage eller undlade at foretage bestemte udenrigspolitiske handlinger, ikke retligt bindende for regeringen. Hertil kommer, at det almindeligvis antages, at regeringen ikke er retligt forpligtet til at følge folketingsbeslutninger, der pålægger eller opfordrer regeringen til f.eks. at fremsætte et lovforslag, eller som uden særlighjemmel i grundloven eller den almindelige lovgivning pålægger eller opfordrer regeringen til at træffe andre foranstaltninger.

Med spørgsmålet ønskes der teknisk bistand til et ændringsforslag, der indskriver i beslutningsforslaget, at Folketinget skal inddrages for at tage stilling til en fortsættelse eller mulig opsigelse eller begrænsning af forsvarssamarbejdet i tilfælde af, at Danmark og USA indgår i en væbnet konflikt mod hinanden.

Regeringen kan ikke støtte et ændringsforslag af denne karakter. Det er regeringens holdning, at de almindelige regler og praksis for folketingsinddragelse er tilstrækkelige, idet en opsigelse af aftalen kræver Folketingets samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, 3. pkt., hvorefter regeringen ikke uden Folketingets samtykke kan opsig nogen mellemfolkelig overenskomst, som er indgået med Folketingets samtykke, og idet ændringsforslaget i medfør af grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., i øvrigt ikke vil være retligt bindende for regeringen. Et ændringsforslag, som opnår spørgerens ønske, vil dog kunne formuleres på følgende måde:

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til

B 173 Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks indgåelse af forsvarssamarbejdsaftalen med Amerikas Forenede Stater.

Af (...), tiltrådt af: (...)

Til teksten

1) I den indledende tekst indsættes: "Folketinget skal tage stilling til, om forsvarssamarbejdet bør fortsættes, opsiges eller begrænses i tilfælde af, at Danmark og Amerikas Forenede Stater indgår i en væbnet konflikt mod hinanden."

Bemærkninger

Til nr. 1. Med ændringsforslaget foreslås det, at det tilføjes til teksten, at Folketinget skal tage stilling til, om forsvarssamarbejdet bør fortsættes, opsiges eller begrænses i tilfælde af, at Danmark og Amerikas Forenede Stater indgår i en væbnet konflikt mod hinanden.

Ændringsforslaget indebærer en tilkendegivelse fra Folketinget om, at Folketinget skal tage stilling til, om forsvarssamarbejdet bør fortsættes, opsiges eller begrænses

i tilfælde af, at Danmark og Amerikas Forenede Stater indgår i en væbnet konflikt mod hinanden.

Det bemærkes at regeringens kompetence til at handle på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender efter grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., er et regeringsprærogativ. Gennemførelse af en række udenrigspolitiske dispositioner kræver dog Folketingets forudgående samtykke, jf. grundlovens § 19, stk. 1, 2. og 3. pkt., og stk. 2. Det forhold, at grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., er et regeringsprærogativ, indebærer bl.a., at lovgivning mv., der pålægger regeringen at foretage eller undlade at foretage bestemte udenrigspolitiske handlinger, ikke er retligt bindende for regeringen. Den foreslåede bestemmelse vil således i medfør af grundlovens § 19, stk. 1, 1. pkt., ikke være retligt bindende for regeringen. Hertil kommer, at det almindeligvis antages, at regeringen ikke er retligt forpligtet til at følge folketingsbeslutninger, der pålægger eller opfordrer regeringen til f.eks. at fremsætte et lovforslag, eller som uden særlighjemmel i grundloven eller den almindelige lovgivning pålægger eller opfordrer regeringen til at træffe andre foranstaltninger.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen